

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Pidghirnîi Vadim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

***Pidghirnîi Vadim XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 23.03.2018 - până la 25.06.2018

instanța de apel:

de la 13.07.2018 - până la 17.10.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 15.12.2018 – până la 27.02.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 iunie 2018, Pidghirnîi Vadim, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Potrivit art. 84, 85 Cod penal, termenul pedepsei complementare neexecutată sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, stabilită lui Pidghirnîi Vadim, prin sentinței Judecătoriei Ungheni din 05 decembrie 2017, în temeiul art.264¹ alin. (1) Cod penal, urmând a fi executat separat.

S-a aplicat în privința lui Pidghirnîi Vadim măsura preventivă arestul, urmând a fi luat sub strajă la intrarea sentinței în vigoare.

Termenul ispășiri pedepsei în privința lui Pidghirnîi Vadim urmând a fi calculat din momentul reținerii.

1.1. Prin încheierea Judecătorei Ungheni din 25 iunie 2018, a fost corectată eroarea materială evidentă în dispozitivul sentinței, fiind corectat tipul penitenciarului din „închis” în „semiînchis”.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale*, a constatat că: la data de XXXXX, în jurul orei XXXXX, Pidghirnîi Vadim, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, a condus automobilul de model „Fiat Punto” cu n/î XXXXX, pe o stradă din s XXXXX, unde a fost stopat de către angajații poliției din cadrul INP, care l-au suspectat pe Pidghirnîi Vadim în consumul de substanțe narcotice și l-au îndreptat l-a examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei în cadrul căreia de la acesta au fost prelevate probe biologice. Conform procesului-verbal nr. 032 din XXXXX al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei, s-a constatat că la momentul examinării Pidghirnîi Vadim se afla în stare de ebrietate narcotică iar conform înștiințării nr. XXXXX din XXXXX, parvenită de la Dispensarul Republican de Narcologie, cantitatea de substanțe narcotice în proba biologică (urină) prelevată la data de XXXXX, la ora 00:06, de la Pidghirnîi Vadim, constituie Cannabinoide - 175 mg/ml.

Astfel, Pidghirnîi Vadim, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM Nr.357 din 13.05.2009, prevăzute de pct.14, lit. a) „Conducătorului de vehicul i-i este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice,...”.

3. Sentința, pronunțată integral la 25 iunie 2018, a fost atacată cu apel de către inculpatul Pidghirnîi Vadim, la 05 iulie 2018, prin care a solicitat casarea sentinței în partea aplicării pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și adoptarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

3.1. În motivarea apelului inculpatul a indicat că:

- hotărârea judecătorească este parțial neîntemeiată și anume în partea stabilirii pedepsei;

- instanța a stabilit executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în pofida faptului că această infracțiune nu a fost comisă în stare de recidivă, deci urmează să fie executată în penitenciar de tip semiînchis;

- a recunoscut integral vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și, la solicitarea sa judecata s-a făcut pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Raportând pedeapsa aplicată la prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a considerat că prima instanță i-a aplicat pedeapsa maximă care putea fi aplicată pentru infracțiunea incriminată conform acestor prevederi;

- prima instanță i-a aplicat cea mai aspră pedeapsă din motivul că, la individualizarea pedepsei, a reținut doar circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, fără a lua în calcul că, conform art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, recunoașterea vinovăției se consideră circumstanță atenuantă. Circumstanța atenuantă menționată supra nu este prevăzută de lege ca element constitutiv al infracțiunii incriminate, astfel, reieșind din prevederile alin. (3) al articolului indicat, instanța nu a avut temei de a nu o considera ca circumstanță atenuantă. Prin urmare, la individualizarea pedepsei nu s-a ținut cont de concursul circumstanțelor agravante și celor atenuante, fapt care ar motiva prima instanță să aplice o pedeapsă mai echilibrată dintre minimul și maximul sancțiunilor prevăzute pentru infracțiunea respectivă, după cum prevede alin. (4) art. 78 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, apelul declarat de către inculpatul Pidghirnîi Vadim a fost admis, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei lui Pidghirnîi Vadim cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Lui Pidghirnîi Vadim recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal a-i fost numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal lui Pidghirnîi Vadim la pedeapsa stabilită prin decizie, a fost adăugat integral pedeapsa complementară neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 05.12.2017, numindu-i inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Termenul executării pedepsei numite lui Pidghirnîi Vadim urmând a fi calculat din momentul reținerii.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. Motivând soluția emisă, instanța de apel a menționat că, o pedeapsă non-privativă de liberate, solicitată în privința inculpatului, nu va fi capabilă să contribuie la realizarea scopurilor legii penale cum ar fi corectarea acestuia, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de acesta cât și de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă ar genera dispreț față de ea și nu va fi suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a notat că nu poate fi reținut argumentul apelantului cu privire la recunoașterea vinovăției în calitate de circumstanță atenuantă, or, ținând cont de explicațiile date prin Hotărârea explicativă a Plenului CSJ nr. 13 din 16 decembrie 2013, pct. 35, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

În baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele aplicabile în temeiul prevederilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal reprezintă: amendă 787,5-862,5 unități convenționale; muncă neremunerată în folosul comunității de la 133 la 160 de ore sau închisoare de la 3 luni până la 8 (opt) luni. Din argumentele expuse supra, instanța a considerat oportun să-i aplice inculpatului o pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal, în limitele de la 3 luni până la 8 luni de închisoare.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că prima instanță eronat a numit inculpatului pedeapsa în limita maximă sub formă de 8 (opt) luni închisoare, cât și incorect a stabilit tipul penitenciarului închis.

Astfel, instanța de apel a reținut faptul comiterii infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru comiterea unei infracțiuni similare, antecedentul penal nefiind stins, deoarece pedeapsa complementară stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 05.12.2017 privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, va expira la data de 05.12.2020.

În acest sens, nu au fost reținute alegațiile apelantului precum că în motivarea aplicării pedepsei non-privative de libertate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității urmează a se lua în considerare faptul că acesta a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer deoarece, aceste circumstanțe deja au fost luate în calcul la stabilirea pedepsei lui Pidghirnîi Vadim în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și 78 alin. (4) Cod penal, închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, instanța de apel a constatat că anterior inculpatul Pidghirnîi Vadim a fost atras la răspundere penală pentru comiterea unor infracțiuni similare fiindu-i aplicată, prin sentința Judecătorei Ungheni din 05 decembrie 2017, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 230 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 trei ani. Subsecvent, instanța a conchis că inculpatul nu și-a schimbat atitudinea față de valorile ocrotite de legea penală, continuând să comită infracțiuni similare fiind deja privat de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, în privința inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă reală cu închisoare pe un termen de 6 luni, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

De asemenea instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a stabilit lui Pidghirnîi Vadim, la aplicarea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, tipul penitenciarului închis, deoarece infracțiunea comisă de către Pidghirnîi Vadim face parte din categoria infracțiunilor ușoare, conform art. 16 Cod penal și acesta urmează să execute pedeapsa închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a notat că la data pronunțării asupra apelului inculpatului, ultimul deja a executat pedeapsa principală stabilită prin sentința Judecătorei Ungheni din 05 decembrie 2017, adică 230 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, totodată antecedentul penal nefiind stins, deoarece pedeapsa complementară stabilită prin sentința enunțată privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani va expira la data de 05 decembrie 2020, astfel fiind impusă aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 14 noiembrie 2018, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Pidghirnîi Vadim, la 28 noiembrie 2018, prin care, indicând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei penale cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor comise, de circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, în baza art. 90 Cod penal, a dispune suspendarea executarea pedepsei aplicate în privința lui, Pidghirnîi Vadim pe un termen de probă de 1 an.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul a menționat că:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată și prea aspră privitor la refuzul instanței de a aplica condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Pidghirnîi Vadim în temeiul art. 90 Cod penal;

- judecata a avut loc fără participarea apărătorului T. Lepădatu, indicat în decizie;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- Pidghirnîi Vadim nu a fost asistat de avocatul Lepădatu Tatiana, or, dacă apelul a fost judecat în prezența acestui avocat, atunci probabil că judecata ar fi avut loc în absența apelantului;

- susținerile instanței de apel că apelul a fost judecat cu participarea avocatului Lepădatu Tatiana denotă cât de atentă a fost instanța la ascultarea argumentelor apelantului și care a fost atitudinea instanței la pronunțarea hotărârii, care probabil că a fost copiată de pe o decizie tip șablon, asemănătoare cu cazul lui Pidghirnîi Vadim, fără de a intra în esența argumentelor aduse de apelant;

- decizia în cauză este pasibilă anulării, deoarece lui Pidghirnîi Vadim i s-a stabilit o pedeapsă prea aspră care generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit al legii penale și pedepsei penale stabilit în art. 61 alin. (2) Cod penal, care prevăd că executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate;

- la locul de trai și de muncă, Pidghirnîi Vadim este caracterizat pozitiv și fiind audiat în instanța a declarat că, el a conștientizat pericolul și consecințele survenite în urma comiterii infracțiunii incriminate, regretă și sincer și se căiește de cele comise, nu prezintă careva pericol pentru societate, iar corectarea este posibilă fără a fi privat de libertate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, fiind atins astfel scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane;

- instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului Pidghirnîi Vadim neîntemeiat a respins circumstanța atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, recunoașterea vinovăției.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Colegiul penal, analizând conținutul recursului declarat în raport cu decizia atacată, conchide că alegațiile recurentului sunt neîntemeiate și nesusceptibile de a determina necesitatea de a casa decizia atacată, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin.(1) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine, Colegiul remarcă faptul că potrivit normelor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Astfel, instanța de apel corect a stabilit toate circumstanțele cauzei, și anume prin prisma faptului că, respectiva cauză a fost examinată în prima instanță potrivit procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, corect a reținut faptul comiterii infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru comiterea unei infracțiuni similare, antecedentul penal nefiind stins, deoarece pedeapsa complementară

stabilită prin sentința Judecătorei Ungheni din 05.12.2017 privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, va expira la data de 05.12.2020.

De asemenea, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul notează că instanța de apel sa expus complet asupra tuturor motivelor invocate în apelul care a fost admis, și în limitele legale, instanța a redus mărimea pedepsei penale aplicate față de inculpat, concomitent expunându-se și asupra faptului că inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer, aceste circumstanțe fiind luate în calcul la stabilirea pedepsei lui Pidghirnîi Vadim în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și 78 alin. (4) Cod penal.

Colegiul penal consideră că instanța de apel corect și oportun a evidențiat faptul că, anterior inculpatul Pidghirnîi Vadim a fost atras la răspundere penală pentru comiterea unor infracțiuni similare fiindu-i aplicată prin sentința Judecătorei Ungheni din 05 decembrie 2017, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 230 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 trei ani.

Astfel, Colegiul penal reține că, inculpatul fiind condamnat anterior pentru infracțiune similară nu și-a schimbat atitudinea față de valorile ocrotite de legea penală, continuând să comită infracțiuni de același gen fiind deja privat de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Colegiul conchide corectitudinea instanței de apel și asupra momentului stabilirii pedepsei inculpatului prin prisma faptul că la data pronunțării instanței asupra apelului inculpatului, ultimul deja a executat pedeapsa principală stabilită prin sentința Judecătorei Ungheni din 05 decembrie 2017, adică 230 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, totodată antecedentul penal nefiind stins, deoarece pedeapsa complementară stabilită prin sentința enunțată - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, va expira la data de 05 decembrie 2020, astfel a fost impusă necesitatea aplicării prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal.

Cu privire la argumentul recurentului că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și prea aspră privitor la refuzul instanței de a aplica condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Pidghirnîi Vadim în temeiul art. 90 Cod penal, Colegiul penal îl apreciază critic, întrucât în cererea de apel nu a fost solicitată aplicarea art. 90 Cod penal.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) a aceluiași articol, pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal statuează că alegațiile recurentului, nu sunt imputabile deciziei atacate, deoarece în urma analizării acesteia, se conchide că instanța de apel a examinat obiectiv circumstanțele cauzei și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel în coraport cu poziția apărării și a argumentelor de motivare a soluției emise de prima instanță, astfel fiind atestat că decizia instanței de apel corespunde normelor procesual-penale, este legală și întemeiată.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că solicitările recurentului nu și-au găsit suport, iar la examinarea deciziei atacate nu s-au depistat erori ce ar impune necesitatea casării deciziei atacate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Pidghirnîi Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Pidghirnîi Vadim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 martie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda